

Neučinil-li tak žal. úřad, pak způsobil podstatnou vadu řízení, která sama již odůvodňuje zrušení nař. rozhodnutí podle § 6 zák. o ss a brání, ježto jde o vadu v otázce základní, již tomu, aby nss bez jejího vyřešení mohl se zabývatí dalším obsahem jak nař. rozhodnutí, tak i stížnosti.

Č. 12.241.

Učitelstvo: »Jiná doba« ve smyslu § 33 učit. zák. č. 104/1926 Sb. — věta jako u Boh. A 12.242/35.

(Nález ze dne 28. prosince 1935 č. 18.150/34.)

V ě c: Karel R. v P. (adv. Dr. Bedřich Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a nár. osvěty o zápočet služební doby.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Podáním z 20. února 1932 na zšr-u v Brně žádal st-l, tehdy ředitel něm. smíš. obecné a občan. školy v P., o osvobození od placení pens. příspěvků, poněvadž dnem 15. března 1932 dovršil 34 r. 6 m. služ. doby.

Zšr v Brně výnosem z 21. března 1932 žádosti té nevyhověla v podstatě z toho důvodu, že podle § 33 učit. zák. č. 104/1926 Sb. je pro nárok na výslužné a jeho výměru směrodatnou započitatelná nepřerušovaná školní služba, konaná po dosažení kvalifikace, a dále jiná doba, která je podle platných předpisů pro nárok na výslužné nebo jeho výměru započitatelná. St-l sice nastoupil školní službu po první již dne 15. září 1897, avšak koncem měsíce března 1901 se dobrovolně vzdal svého místa a tudíž i všech práv, plynoucích z této služby, a vstoupil do státní služby. Nepřerušovaná školní služba st-lova trvá teprve ode dne opětného jeho ustanovení, t. j. od 15. listopadu 1904. Ze služby, konané před přerušáním, byla st-li započtena pro výměru výslužného pouze doba od 1. prosince 1899 (t. j. od 1. dne měsíce následujícího po vykonání zkoušky učit. způsob.) do 31. března 1901. Podle toho činí st-lova služební doba, počítaná podle předpisů platných pro nárok na osvobození od pens. příspěvku (§ 32 učit. zák. č. 104/1926 Sb. ve spojení s §em 165 plat. zák. č. 103/1926 Sb.), ke dni 15. března 1932 celkem 32 r. 4 m. 14 d., nedosahuje tudíž předepsané délky aspoň 34 r. 6 m., a není u st-le dosud splněn zákonitý předpoklad pro přiznání nároku na osvobození od dalšího placení pens. příspěvku.

Odvolání podané st-lem z tohoto rozhodnutí zamítlo min. školství výnosem z 9. května 1932 z důvodů rozhodnutí zšr-y.

Ve stížnosti podané na toto rozhodnutí a vytýkající nezákonnost nař. rozhodnutí dovozuje st-l souhlasně s obsahem instančního odvolání, že podle § 33 učit. zákona započítává se také jiná doba, která podle platných předpisů je započitatelná pro nabytí nároku na výslužné nebo pro výměru výslužného. Takovým platným předpisem je také § 27 odst. 3 zák. č. 274/1919 Sb., podle něhož je započitatelná veškerá doba, kterou učitel v počáteční službě na veřejných školách ztrávil před zařazením do hodnostní třídy, aniž tento předpis klade požadavek, aby

počáteční služba nepřetržitě se pojila ke službě po zařazení do hodn. třídy. Tímto předpisem bylo tedy stanoveno, že pro výslužbu je započitatelná veškerá počáteční služba bez rozdílu, zda vykazuje přerušení, a bez zřetele na to, zda mezi počáteční službou a službou po skončení této služby počáteční je nějaké přerušení nebo ne. St-lova počáteční služba od 15. září 1897 je tedy podle § 32 učit. zák. součástí st-lovy do pense započitatelné doby, takže ke dni 15. března 1932 činí u st-le celková do výslužby započitatelná doba 34 r. 6 m., a dnem 1. dubna 1932 nabývá tudíž st-l nároku na osvobození od placení pens. příspěvků ve smyslu ustanovení § 165 zák. č. 103/1926 Sb.

O této stížnosti uvážil nss takto:

Zákonný předpis, z něhož bylo nss-u při posouzení sporného případu vyjítí, je obsažen v § 165 odst. 3 zák. plat. z 24. června 1926 č. 103 Sb., který podle ustanovení § 32 zák. učit. z 24. června 1926 č. 104 Sb. má platnost i pro učitelstvo škol obecných a občanských. Předpis § 165 odst. 3 stanoví povinnost zaměstnanců (pokud se týče učitelů) platiti pens. příspěvek, dokud nedosáhli nároku na plné výslužné bez zřetele k době připočtené pro vyměření pens. požitků z titulu civil. nebo vojen. služby za světové války. V § 33 odst. 1 zák. učit. č. 104/1926 Sb. se pak praví, že pro nárok na výslužné a jeho výměru se započítá nepřerušovaná služba učitelská, konaná po dosažení kvalifikace předepsané pro zatímní ustanovení a dále jiná doba, která je podle platných předpisů pro nárok na výslužné nebo jeho výměru započitatelná.

St-l vykládá si toto posléze cit. ustanovení v ten smysl, že »jinou dobou« rozumí se také doba ztrávená v počáteční službě učitelské před přerušením této služby vystoupením z ní a přestoupením do služby jiné. Právní nárok na zápočet takové služby učitelské pro nárok na výslužné a jeho výměru založen je po názoru st-lově v předpisu § 27 odst. 3 parit. zák. z 23. května 1919 č. 274 Sb., který st-l považuje za dosud platný předpis vedle § 33 zák. učit. č. 104/1926 Sb.

Tomuto stanovisku st-lovu nemohl nss přisvědčiti, neb praví-li se v § 33 učit. zák. nejprve, že pro nárok na výslužné a jeho výměru se započítá nepřerušovaná služba učitelská, pak po názoru nss-u nemůže býti slovy »jiná doba«, která je podle platných předpisů pro nárok na výslužné nebo jeho výměru započitatelná, míněna také doba ztrávená ve službě učitelské před přerušením této služby, neboť při opačném výkladu by nebylo srozumitelné, proč by byl zákon stanovil zásadně započitatelnost jen nepřerušované služby učitelské, kdyby byl zároveň v téže větě připustil započitatelnost i služby učitelské jiným zaměstnáním přerušené, jak to podle názoru st-lova bylo stanoveno předpisem § 27 odst. 3 parit. zák. Jest proto po názoru nss-u »jinou dobou«, o níž se mluví v § 33 učit. zák., rozuměti dobu, která vůbec nebyla ztrávena ve službě učitelské, nikoli také dobu, ztrávenou ve službě učitelské před přerušením této služby. Správnosti tohoto výkladu nasvědčuje také úvaha, že učitel. zák. v § 32 uvedl pro učitele obec. a obč. škol zásadně v platnost ustanovení platná pro státní učitele, na něž se vztahuje služ. pragm. učitelská (zák. č. 319/1917 ř. z.), týkající se výslužného, započetovacích požitků a pens. příspěvků, se změnami a doplňky, vyplývajícími ze zák. plat. č. 103/1926, zák. učit. a ze zákonů pozdějších.

Vztáhl tedy zákon tímto předpisem na učitele škol národních také ustanovení § 1 zák. ze 14. května 1896 č. 74 ř. z. o zaopatřovacích požitcích civil. stát. zaměstnanců (stát. učitelů) atd., podle něhož je pro nárok na odpočivné požitky a jich výměru rozhodnou nepřetržitá činná služba.

Uvedené stanovisko podporuje i další úvaha, že uvedl-li § 17 učit. zák. pro učitele škol národních zásadně v platnost ustanovení služ. pragm. učit. (zák. č. 319/1917 ř. z.), vztáhl na tyto učitele také ustanovení § 94 zák. č. 319/1917 ř. z., podle něhož vystoupením ze služ. poměru učitel ztrácí veškerá z poměru toho plynoucí práva pro sebe a své příslušníky. Obdobný předpis byl pojat také do § 77 služ. pragm. učitelstva škol národních č. 162/1928 Sb. Z toho plyne, že vystoupivší učitel nemá právního nároku na to, aby služba učitelská před vystoupením ztrávená byla jakkoli respektována při event. pozdějším návratu do služby učitelské. Kdyby byl chtěl zákonodárce pro učitele škol obecných a občanských v § 33 učit. zák. stanoviti, že těmto učitelům přísluší přes opačný důsledek, plynoucí z cit. předpisů, právní nárok na zápočet služ. doby ztrávené v učit. službě před vystoupením z této, byl by to zajisté v zákoně jasně vyslovil a nebyl by to učinil pouhým odkazem na platné předpisy, dovolující zápočet »jiné doby« pro nárok na výslužné a jeho výměru.

I kdyby tedy byl správný názor st-lův (což v daném případě nebylo nutno zkoumati), že předpisem § 27 odst. 3 parit. zák. byl pro učitele obecných a občanských škol založen právní nárok na to, aby pro nabytí nároku na výslužné a výměru výslužného byla respektována také počáteční služba učitelská, ztrávená až do přerušení služby učitelské vystoupením ze služ. poměru učitelského, bylo by tento předpis považovati za zrušený ustanovením § 46 odst. 1 učit. zák., neboť by šlo o předpis o pensích a zaopatřovacích platech, který odporuje učit. zákonu.

Č. 12.242.

Učitelstvo: I. * »Jinou dobou« podle platných předpisů pro nárok na výslužné nebo jeho výměru započitatelnou ve smyslu § 33 učit. zák. č. 104/1926 Sb. nelze rozuměti dobu, jež byla ztrávená ve službě učitelské. — **II. *** Předpis § 63 věty 2. mor. zem. zák. č. 18/1870 ve znění zák. č. 39/1906 z. z. mor., podle něhož se přerušением služby nezrušuje vpočitatelnost dovršené již doby služební, je-li prokázáno, že se přerušением nestalo vlastní vinou a přičiněním učitele, pozbyl platnosti předpisy dílu IV. (Odpočivné a zaopatřovací platy) učit. zák. č. 104/1926 Sb.

(Nález ze dne 28. prosince 1935 č. 18.524 /34.)

Prejudikatura: ad. I. Boh. A. 12.241/35.

Věc: Markéta W. v M. (adv. Dr. Bedřich Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a nár. osvěty o zápočet služební doby.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výnosem ze 17. března 1931 zshr v Brně přeložila st-lku, učitelku ručních prací, k její žádosti podle § 68 odst. 1 vl. nař. č. 162/1928 Sb. koncem měsíce dubna 1931 na trvalý odpočinek. Pro výměru